

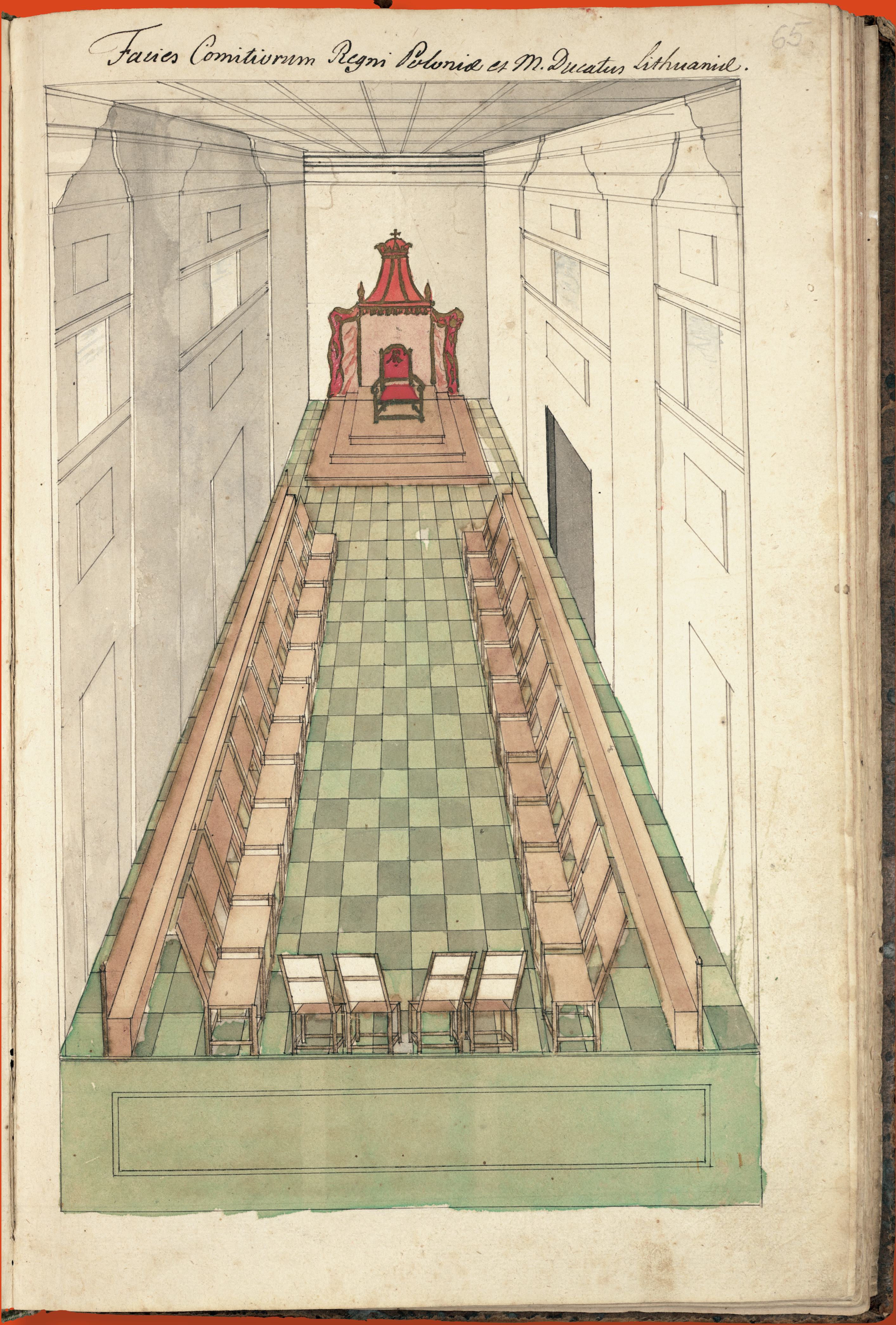
Sejm Wielki (Czteroletni)

The Great (Four-Year) Sejm

(1788–1792)

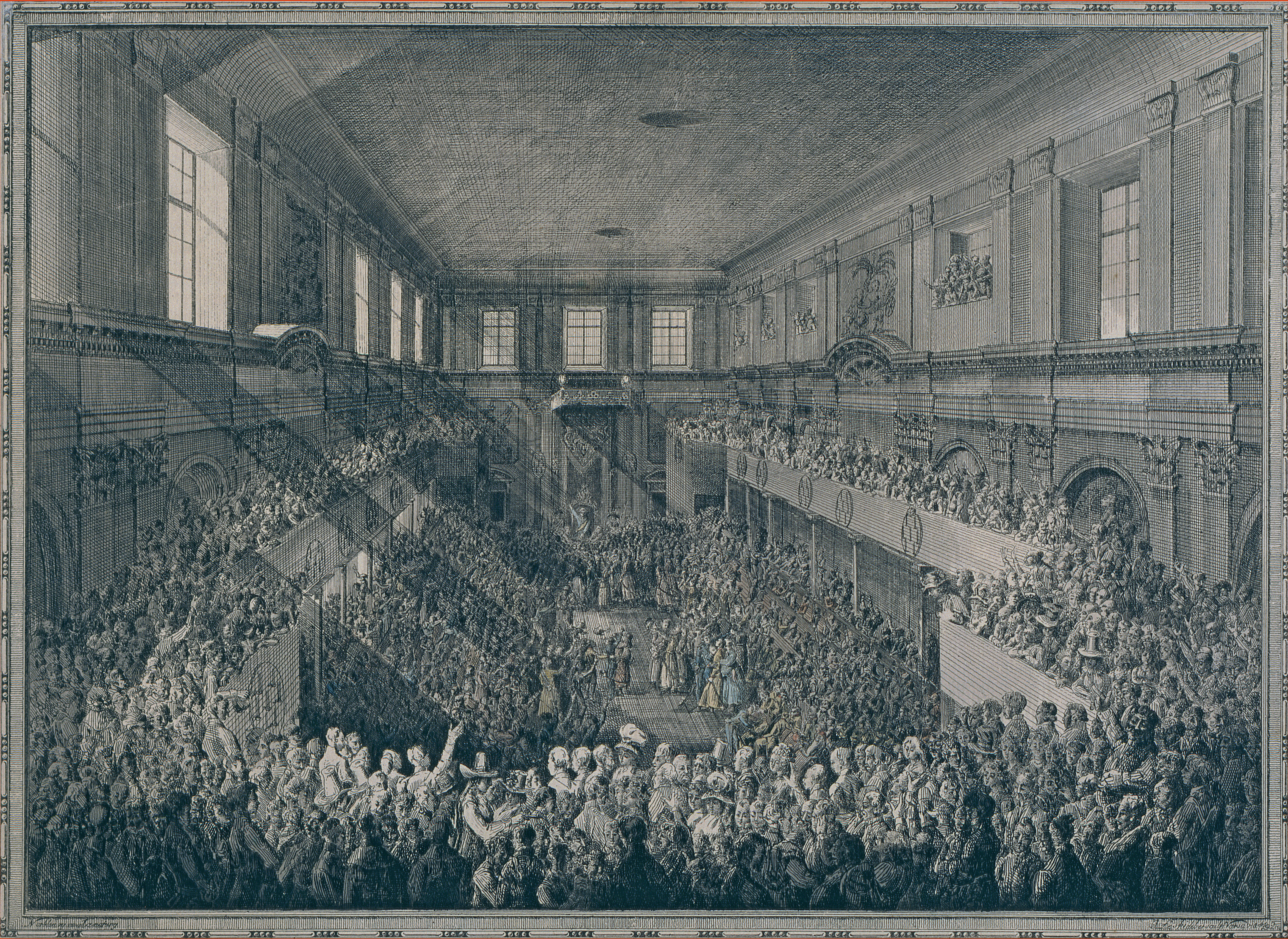
● Sejm, któremu przypadło w udziale uchwalenie Ustawy Rządowej, rozpoczął obrady w skomplikowanej sytuacji międzynarodowej. Sprawująca rzeczywisty protektorat nad Rzeczpospolitą Rosja uwikłała się w wojny z Turcją i Szwecją. Austria wspomagała Rosję przeciwko Turcji, a Prusy zajęły wobec Rosji jawnie niechętną postawę. Wyglądało to na jedyną szansę na odzyskanie suwerenności. Sejm udało się skonfederować, wypowiedziano tzw. traktat gwarancyjny, po likwidacji Rady Nieustającej sejm przejął w państwie pełnię władzy i rozpoczął próbę reformy ustroju. Uchwalenie Ustawy Rządowej to punkt szczytowy tych działań. Rosja nie pogodziła się z utratą wpływów w Polsce i po zawarciu pokoju z Turcją i Szwecją rozpoczęła działania wojenne przeciwko Rzeczypospolitej. Wkrótce doprowadziły one do kapitulacji króla i przejścia władzy przez przeciwników Konstytucji 3 maja, zjednoczonych w konfederacji, zawartej pod wpływem Rosji, zwanej od miejsca formalnego zawiązania targowicką.

● The Sejm (Parliament), which passed the Government Act, has commenced its sessions in a very complicated international situation. Russia, which held actual protectorate over the Polish-Lithuanian Commonwealth, became entangled in wars with Turkey and Sweden. Austria supported Russia against Turkey, and Prussia took a position openly antagonistic to Russia. It seemed to be the only opportunity to regain sovereignty of Poland. Sejm managed to form a confederation, the so-called treaty of guarantee was terminated, and following the disbanding of the Perpetual Council, the Sejm took full power in the country, commencing an attempt to reform the system. Enactment of the Government Act was the culmination point of those activities. Russia has never accepted losing its influence in Poland, and after signing peace treaties with Turkey and Sweden, commenced military actions against the Commonwealth. Those soon led to capitulation of the king and power was taken over by opponents of the May 3rd 1791 Constitution, who were united in a confederation formed under the influence of Russia, called Targowica Confederation after the town where it was formally established.

● Układ Sali Senatorskiej na Zamku Królewskim w Warszawie w XVIII wieku, rysunek ówczesny
AGAD, Nabytki Oddziału I, nr 198, k. 65

● Arrangement of the Senate Chamber in the Royal Castle in Warsaw, 18th century,
contemporary drawing
CAHR, Acquisitions of the 1st Department, no 198, k. 65

● Uchwalenie Konstytucji 3 maja 1791 r., J. P. Norblin, Biblioteka Narodowa

● Adoption of the May 3rd 1791 Constitution, J. P. Norblin, National Library of Poland

Król

The King

(1764–1795)

- Sejm Wielki, przekształcony w konfederację, aby uniknąć zerwania, był przede wszystkim efektem wysiłków Stanisława Augusta. I to właśnie król wraz z Ignacym Potockim i Hugonem Kołłątajem byli głównymi autorami Ustawy Rządowej.
- The Great Sejm, which managed to form a confederation in order to avoid disruption, was most of all result of efforts and ideas of Stanisław August. The King himself with Ignacy Potocki and Hugo Kołłątaj were the main authors of the Government Act.

● Portret Stanisława Augusta Poniatowskiego w stroju koronacyjnym. M. Bacciarelli, Zamek Królewski w Warszawie

● Portrait of Stanisław August Poniatowski in coronation robes, M. Bacciarelli, Royal Castle in Warsaw

Napis na pieczęci   Inscription
STANISLAUS AUGUSTUS : D. G. REX POLONIAE M. DUX LITH : RUS : PRUS MAS SAM : KIOV VOL POD PODL LIV SM SEV CZ

- Stanisław August, pieczęć majestatyczna odcisnięta 24 grudnia 1791 r. Król z berłem w prawym ręku, siedzący na tronie na tle tkaniny, pod baldachimem wspartym na dwóch kolumnach. Po jego obu stronach postacie alegoryczne (jedna z liściem palmowym, druga z mieczem i wagą). Każda z nich trzyma małą ukoronowaną tarczę (jedna z monogramem królewskim (SAR), druga z herbem Poniatowskich (Ciołek)). Nad zwieńczeniem baldachimu ukoronowana tarcza z Orłem, a po jej obu stronach dwa ptaki. Na stopniu tronu data MDCCCLXXX. Wokół 11 tarcz z herbami: ruskim, pomorskim, sandomierskim, krzyżem podwójnym jagiellońskim, podolskim, dobrzyńskim, lubelskim, kujawskim, kaliskim, pruskim, Pogonią (pod mitrą książęcą). Pieczęć w puszce, odcisnięta w czerwonym wosku, Ø 12,3 cm AGAD, Zbiór dokumentów pergaminowych nr 1485
- Stanisław August, the Great Seal of majesty impressed on 24th of December, 1791 King enthroned under a canopy supported by two columns, with a scepter in his right hand. Drapery in the background. On both sides of the king, allegory figures (one with a palm leaf, the other with a sword and scales). Each of the figures holds a small shield, surmounted by a crown (one with the King's monogram (SAR), the other with Poniatowski coat of arms (Ciołek)). Above the top of the canopy, a shield surmounted by a crown with the Eagle, with birds on both sides. On the step of the throne, date MDCCCLXXX. Around, 11 shields with coats of arms: Ruthenia, Pomerania, Sandomierz, Jagiellonian two-barred cross, Podolia, Dobrzyń, Lublin, Kujawy, Kalisz, Prussia, the Pogoń (surmounted by a ducal coronet). Seal enclosed in a box, impressed in red wax, Ø 12,3 cm CAHR, Collection of parchment records no 1485

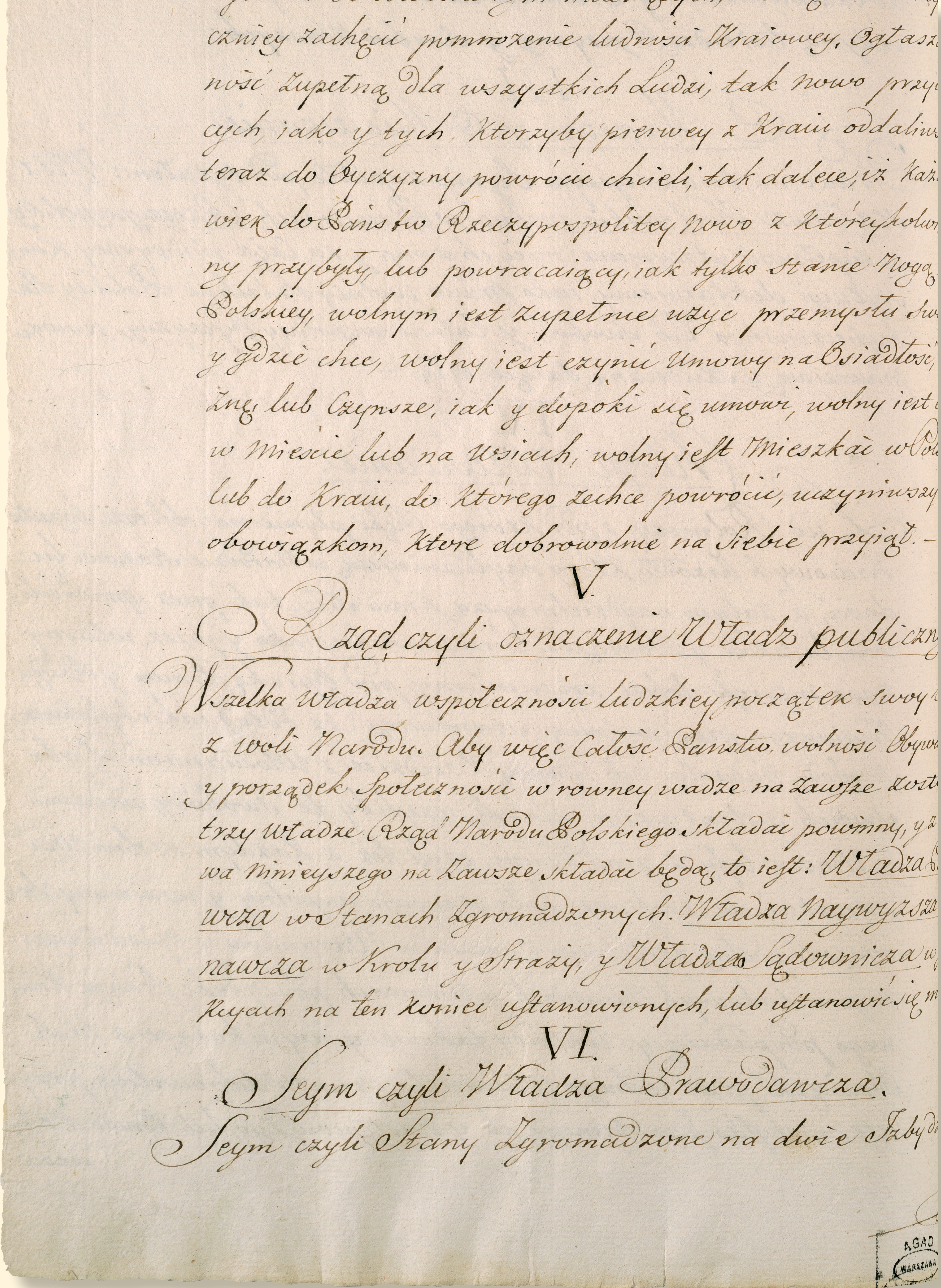

Konstytucja

The Constitution

● Konstytucja 3 maja (Ustawa Rządowa) została uchwalona 3 maja 1791 roku przez obradujący od 1788 roku sejm, który do historii Polski przeszedł pod nazwą Czteroletniego lub Wielkiego. Ustawa Rządowa była pierwszą polską ustawą zasadniczą i jedną z pierwszych na świecie konstytucji przyjętych w sposób w pełni demokratyczny. Dokument składa się z uroczystej preambuły i 11 artykułów. Ustawa Rządowa wprowadzała w Polsce ustrój monarchii konstytucyjnej, jakiego większość państw europejskich doczekała się dopiero w wieku następnym. Konstytucja 3 maja zachowywała stanową strukturę społeczeństwa, ale otwierała drogi awansu społecznego i perspektywy dalszych przekształceń ustroju. Przyjęła monteskiuszowski trójpodział władzy na: prawodawczą, wykonawczą i sądowniczą.

● The May 3rd 1791 Constitution (Government Act) was adopted on May the 3rd, 1791 by the Sejm (Parliament) which was in session since 1788, and which is known in the history of Poland as the Four-Year Sejm or Great Sejm. The Government Act was Poland's first fundamental law and one of the first constitutions in the world adopted in a fully democratic manner. The document consists of a formal preamble and 11 articles. The Government Act in Poland introduced the system of constitutional monarchy, which was enacted by most of European countries only in the following century. The May 3rd 1791 Constitution maintained the class (estates) based structure of the society, but it opened paths for social advancement and perspectives for further reforms of the system. The Constitution accepted the Montesquieu's tripartite division of power into: legislative, executive and judicial.

V. RZĄD, CZYLI OZNACZENIE WŁADZ PUBLICZNYCH

● Wszelka władza w społeczności ludzkiej początek swój bierze z woli narodu. Aby więc całość państw, wolność obywatelską i porządek społeczności w równej wadze na zawsze zostawały, trzy władze rząd narodu polskiego składać powinny i z woli prawa niniejszego na zawsze składać będą, to jest: władza prawodawcza w Stanach zgromadzonych, władza najwyższa wykonawcza w królu i Straży, i władza sądownicza w jurysdykcjach, na ten koniec ustanowionych, lub ustanowić się mających.

Konstytucja 3 maja 1791, opr. J. Kowceki, Warszawa 1981

ARTICLE V. FORM OF GOVERNMENT, OR THE DEFINITION OF PUBLIC POWERS

● All power in civil society should be derived from the will of the people, its end and object being the preservation and integrity of the State, the civil liberty, and the good order of society, on an equal scale, and on a lasting foundation. Three distinct powers shall compose the government of the Polish nation, according to the present constitution; viz.
1st. Legislative power in the States assembled.
2d. Executive power in the King and the Council of Inspection.
3d. Judicial power in Jurisdictions existing or to be established.
New Constitution of the Government of Poland Established by the Revolution, the Third of May, London.
Printed for J. Debrett opposite Burlington House, Piccadilly M. D. CC. XCI

● Ostatnia strona rękopisu z podpisami marszałków sejmu (referendarza wielkiego koronnego Stanisława Małachowskiego i generała artylerii litewskiej Kazimierza Nestora Sapiehy) oraz członków deputacji konstytucyjnej
AGAD, Archiwum Publiczne Potockich, 100, t. II, s. 84

● Last page of the manuscript of the Constitution confirmed by signatures of the Marshals of Sejm (Crown Referendary Stanisław Małachowski and General of Lithuanian Artillery Kazimierz Nestor Sapieha) and members of Constitutional Delegation
CAHR, Potocki Family Public Archive, 100, vol. 2, p. 84

